

Ὁ Λουδοβίκος οὐδαμῶς διανοήθη νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, ὅπως ἴσχυε ὅμως ἡ ἐν Ἑλλάδι διαμονὴ τοῦ ἐπέδρασεν εὐεργετικῶς εἰς τὰ τῆς πολιτείας. Αὐτὸς πρῶτος κατενόησεν ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὡς εἶχε τότε, μόνον διὰ πατριαρχικῆς λιτότητος ἠδύνατο νὰ διοικηθῇ, αὐτὸς ἐπέσει τὸν Ὀθωνα νὰ φέρῃ καὶ τὴν ἐθνικὴν ἐνδυμασίαν, διώρθωσε δὲ πολλὰ διοικητικὰ σφάλματα τῶν Βυακρῶν «πολυγράφων του.» Τὸ ὄνομα τοῦ Λουδοβίκου συνδέεται καὶ μετὰ τῆς τοπογραφίας τῆς νέας πόλεως Ἀθηνῶν. Εἰς αὐτὸν οφείλεται ἡ διάσωσις παλαιῶν τινῶν ἐν Ἀθήναις ἐκκλησιῶν βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, ἅς πάσας ἐμελλε νὰ καταρρίψῃ ἡ ἀντιβασιλεία ἢ ῥυμοτομία ἐπίσης τῆς πόλεως ὑπῆρξεν ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς τοῦ Λουδοβίκου, τὰ δὲ ἀνάκτορα ἰδρύθησαν, ἐν ᾧ χώρῳ σήμερον ἰδρυνταί, κατὰ προτροπὴν τοῦ Λουδοβίκου, ὅστις καὶ μετέβαλέ πως αὐτῇ χειρὶ τὸ σχέδιον τὸ ὑπὸ τοῦ περιφήμου Gärtner ἐκπονηθέν. Ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας παρέμεινεν ἐν Ἀθήναις μέχρι τοῦ 1836 καταλιπὼν πλείστας λαμπρὰς ἀναμνήσεις τῆς διαμονῆς του. Μία δὲ τούτων ἦτο καὶ ὅτι ἐδώρησεν εἰς τὴν πόλιν Ἀθηνῶν ἀναχωρῶν ἐξ Ἑλλάδος 50,000 φρ. ὑπὲρ τοῦ ἀνεγειρομένου δημοτικοῦ νοσοκομείου. Ὁ Λουδοβίκος περιηγήθη σχεδὸν ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους, πλείστας πόλεις τῆς μὴ βασιλευομένης ἐτι Ἑλλάδος, καὶ ἐν γενεῖ πάν ὅ,τι ἐκ τῆς ἀρχαιότητος ἢ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἦτο περίφημον. Ἀνεχώρησε δ' ἐξ Ἀθηνῶν φέρων τὰς ἐγκαρδίους εὐχὰς ὄλου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐνηγκαλίσθη ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τὸν υἱὸν τοῦ Ὀθωνα, τὸν βασιλέα τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν τῶν μεγαλοπρεπεστέρων οἰκοδομημάτων τῶν κοσμοῦντων τὴν πόλιν τοῦ Μονάχου, τὰ Προπύλαια, ἀνήγειρεν ὁ Λουδοβίκος εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος. Ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν ἐσωτερικῶν στοῶν ἀπθηνάντισε τοὺς σπουδαιότερους προμάχους τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, ἀναγράφας μὲ μεγάλη χρυσῆ γράμματα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Πρὶν ἢ ἐπιἀποτελεσθῇ ἡ ἀναγραφὴ καὶ τοῦ τελευταίου Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ἠγγέλη εἰς τὸν Λουδοβίκον ἡ ἐκθρόνισις τοῦ Ὀθωνος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐμελλον νὰ τελεσθῶσι τὰ ἀποκλυπτήρια τοῦ οἰκοδομηματος τούτου. Ὁ δὲ Λουδοβίκος διερχόμενος τὸ πρῶτον τὰ Προπύλαια ταῦτα ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύοντας ὑπὸ λύπης ὅτι τοιοῦτον οἰκτρὸν τέλος ἔλαβε τὸ κλασσικὸν αὐτοῦ ὄνειρον. Μετ' ἀνησυχίας καὶ φόβου παρηκολούθει τὴν νέαν τροπὴν τῶν πολιτικῶν ἐν Ἑλλάδι πραγμάτων, ἄθυμος δὲ ἔγραφε πρὸς τινὰ τῶν φίλων του καὶ φίλων τῆς Ἑλλάδος πρὸ τῆς πτώσεως τοῦ Ὀθωνος τὰ ἐξῆς· αἰ-

μαι βεβαιότατος ὅτι θὰ ἔλθῃ χρόνος ὅποτε θὰ ἐκτιμηθῇ προσηκόντως ἡ ἰσχυρὰ βοήθεια, ἣν παρέσχον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως καὶ ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τὴν ἀγνότητα καὶ εἰλικρινεῖαν τῶν ἐνεργειῶν μου.

Ἐπὶ ταῖς νῦν τελουμέναις ἐν Μονάχῳ μεγαλοπρεπεστάταις ἐορταῖς τῆς ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Λουδοβίκου, ὧν ἀπασα ἡ Ἑλλάς νοερώς μετέχει, ἐψήφισεν ὁ δῆμος τῆς Ἑλληνικῆς πρωτεύουσας τὴν ἀνεγερσιν μεγαλοπρεποῦς μνημείου τοῦ Λουδοβίκου ἐν περιόπτῳ χώρῳ τῆς πόλεως. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐξεδήλωσεν ὁ δῆμος Ἀθηναίων τὴν ἐκτίμησιν καὶ εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους πρὸς τὰς εἰλικρινεῖς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐργασίας τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας, καὶ ἀπέδειξεν ὅτι εἶχε δικαίον ὁ Λουδοβίκος λέγων, ὅτι αἱ στιγματικαὶ πλάναι ἐξαφανίζονται, μόνη δὲ ἡ ἀλήθεια φαίνεται ἐπὶ τέλους νικῶσα.

ΘΕΜ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ.

Η ΞΕΝΟΥΛΑ

K... B...

1

Ξενοῦλά μου, γιὰ σένα,
Ποῦ μ' ἔκανες 'ς τὰ ξένα
"Ὡραις καλαῖς νὰ ἰδῶ,
Βαρεῖά θλιμμένους τόρα,
'Σ τοῦ χωρισμοῦ τὴν ὥρα,
Τραγούδια τραγουδῶ.

Τοῦ χωρισμοῦ τραγούδια:
Χλωμά, χλωμά λουλούδια
Κομμένα ἀπ' τὴν καρδιά.
Τὸ δάκρυ τὰ δροσίζει
Κι' ὁ πόνος τοὺς χαρίζει
'Αγάπης εὐωδιά.

2

'Η μοῖρα μ' ἔφερε κοντὰ 'ς ἐσένα,
Μικρὴ Ξενοῦλά μου γαλανομάτα.
Μόνος, παντέρημος ἐδῶ 'ς τὰ ξένα
Μὴ θές ὁ δύστυχος νὰ πλανηθῶ
Μακρὰ ἀπ' τὸ σπίτι μου καὶ νὰ χαθῶ. —

Ξενοῦλα, δεῖξέ μου τὴν ἴσια στράτα!

Μέσα 'ς τὰ τριστράτα, 'ς τὰ μονοπάτια,
Δὲν ξέρω ὁ δρόμος μου ποῦ θὰ μὲ φέρῃ.
'Η νύχτα ἐτύφλωσε τὰ δύο μου μάτια
Μὴ θές ὁ δύστυχος νὰ πλανηθῶ
Μακρὰ ἀπ' τὸ σπίτι μου καὶ νὰ χαθῶ. —

Ξενοῦλα, σῶσέ με, δός μου τὸ χέρι!

Γιὰ ἰδέες, 'μερόνυχτα μονάχος τρέχω.
Δόσε μου δύναμι με τῆ λαλιά σου.
Γιὰ ἰδέες, ἀπόστασα, ψυχὴ δὲν ἔχω...
Μὴ θές ὁ δύστυχος νὰ πλανηθῶ
Μακρὰ ἀπ' τὸ σπίτι μου καὶ νὰ χαθῶ.—

Ξενοῦλα, πάρε με 'ς τὴν ἀγκαλιά σου !

3

Δὲν ἔρχεσαι ! Ἡ καρδιά μου τοῦ κάκου σὲ προσμένει,
Τοῦ κάκου μὲ λαχτάρα κοντά της σὲ ζητεῖ
Καὶ σπαρταρᾶ 'ς τὰ στήθη καὶ κλαίει πονεμένη.
Γιατ' εἶνε πονεμένη ;

Τὸ ξέρω τὸ γιατί.

*Αχ ἤρθες ! Ἡ καρδιά μου τίποτε δὲν προσμένει
Κοντά της σ' ἔχει κ' ἄλλο 'ς τὸν κόσμο δὲν ζητεῖ.
Μὰ σπαρταρᾶ 'ς τὰ στήθη καὶ κλαίει πονεμένη.
Γιατ' εἶνε πονεμένη ;

Δὲν ξέρω τὸ γιατί.

4

"Οταν σὰν ἄστρα φωτερὰ
Τὰ δύο σου μάτια μὲ κυττάζουν,
Μέσ' 'ς τῆς ἀγάπης τῆ χαρὰ
Φαρμάκι 'ς τὴν καρδιά μου στάζουν.
"Αν εἶνε κ' ἄστρα καὶ τί τάχα ;
Δὲν ἔχουε πολλὴ ζωὴ
Θὰ φέξουν μιὰ νυχτιὰ μονάχα
Καὶ θὰ σβυσοῦνε τὸ πρωῒ.

"Οταν σὰν ῥόδο ῥοσερὸ
Τὸ στόμα σου γελᾶ γιὰ μένα,
"Αχ, πρὶν τὸ γέλιο του χαρῶ,
Νοιώθω τὰ στήθη πονεμένα.
"Αν εἶνε ῥόδο καὶ τί τάχα ;
Μαζὶ μὲ τᾶστρα θὰ χαθῶ
Θάνθηση μιὰν αὐγὴ μονάχα
Τὴν ἄλλη θεὸ νὰ μαραθῶ.

5

"Αν ἡ μοῖρα σ' εἶχε φέρη
'Σ τὴν δική μου ἀγκαλιά,
"Αν 'δικό μου ἦσουν ταίρι,
Θὰ 'μποροῦσα νὰ σοῦ 'πῶ,
Νὰ σοῦ 'πῶ χωρὶς λαλιά
Καὶ μονάχα μὲ φιλιά,
Πῶς καὶ πόσο σ' ἀγαπῶ !

"Αν γλυκόφραγγε ἀντικρὺ μου
Μιὰ ματιὰ σου γαλανή,
Τότε θ' ἄρχιζα, μικρὴ μου,
Μὲ τὰ μάτια νὰ σοῦ 'πῶ,
Νὰ σοῦ 'πῶ χωρὶς φωνή,
Ἡ καρδιά μου πῶς πονεῖ,
Πῶς καὶ πόσο σ' ἀγαπῶ !

"Ὅπως ζοῦμε, χωρισμένοι
'Απ' τὸν κόσμο τὸν κακό,
"Αλλο τόρα δὲν μοῦ μένει,
Παρὰ μόνον νὰ σοῦ 'πῶ
Νὰ σοῦ 'πῶ τὸ μυστικὸ
Μὲ τραγοῦδι ἐρωτικὸ,
Πῶς καὶ πόσο σ' ἀγαπῶ !

6

Βαθειὰ σκοτεινιασμένη
Κοιμάται ἡ ἔρημιά
Κ' ἡ βάρκα εἶνε δεμένη
'Σ τὴν ἀκροποταμιὰ.

"Ελα μαζὶ μου, ἔλα,
Ξενοῦλα γαλανὴ
Νὰ λύσωμε μὲ τρέλλα
Τῆς βάρκας τὸ σχοινί.

Δίχως κουπί, τιμόνι,
'Σ τὸ ῥέμμα τὸ γοργὸ
Νὰ φύγη ἡ βάρκα μόνη
Καὶ μέσα ἐσὺ κ' ἐγώ.

Νὰ γέρνης καὶ νὰ γέρνω
'Σ ἀγάπης ἀγκαλιά,
Νὰ παίρνης καὶ νὰ παίρνω
'Αμέτρητα φιλιά.

Ἡ βάρκα μας σὰν νᾶχη
Περιοστεριοῦ φτερὰ
Νὰ ξεπετᾶ μονάχη
'Σ τὰ μαῦρα τὰ νερά,

Κ' οἱ δύο μας κοιμισμένοι,
Μέσ' 'ς ὄνειρο βαθύ
Νὰ λέμε ἀγκαλιασμένοι :
— Ποτὲ νὰ μὴ σταθῆ !..,

7

'Αγάπης μουσικὴ
Γλυκολαλοῦσ' ἐκεῖ...

Καὶ μοῦ μεθοῦσε τὴν καρδιά
Ἡ ἀρμονία ἡ μαγεμένη,
Σὰν νὰ ἦταν ῥόδων εὐωδιὰ
'Απὸ τὰ χεῖλη σου σταλμένη.

'Αγάπης μουσικὴ
Γλυκολαλοῦσ' ἐκεῖ...

"Ὅλος ἐλπίδα καὶ χαρὰ
Τὰ μάτια ἀντικρῦζα, μικρὴ μου
'Σ τὰ μάτια σου τὰ φωτερὰ
'Ὅπου γελοῦσαν ἀντικρὺ μου.

'Αγάπης μουσικὴ
Πικρολαλοῦσ' ἐκεῖ...

Νά! ξάφνω αλλάζει τὸ σκοπό,
 Φαρμακευμένα λόγια λέει·
 Ἄντι τραγοῦδι χαροπὸ
 Τοῦ χωρισμοῦ τὸν πόνο κλαίει.
 Ἀγάπης μουσικὴ
 Πικρολαλοῦσ' ἐκεῖ...

Σ' ἐκύτταξα δειλά, δειλά,
 Καὶ σὺ μ' ἐκύτταξες ἐμένα
 Κ' ἦταν τὰ μάτια μου θολὰ
 Καὶ τὰ ἴδικά σου δακρυσμένα!

8

Θωροῦν τὴ ζωγραφιά σου οἱ ἄλλοι
 Καὶ λὲν μὲ τὴ δική τους γνῶσι
 Πῶς ὁ τεχνίτης ἔμπόρεσε νὰ δώσῃ
 Σωστὴ ζωὴ ἔς τὰτίμητά σου κάλλη.

Ἦτον ἀλήθεια ἡ τέχνη του μεγάλη.
 Ὅμως κ' ἂν ἦτον τόση κ' ἄλλη τόση,
 Δὲν ἔμπορουσε ἡ τέχνη νὰ τὸν σώσῃ.
 Ἡ ζωγραφιά δὲν θάμοιαζε καὶ πάλι.

Ἦ τὰ ῥόδα, ἔς τὰστρα τὰ ζωγραφισμένα
 Οὐδ' εὐωδιά κ' οὐδὲ καὶ φῶς κανένα
 Δὲν ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ ἡ ζωγραφιά.
 Κ' ἐγὼ κυττάζω καὶ θωρῶ μὲ λύπη
 Κάτι, σὰν φῶς, σὰν εὐωδιά νὰ λείπῃ
 Ἄπ' τὴν ζωγραφισμένη σου ἐμμορφία.

9

Θέλεις καθάριος οὐρανὸς
 Καὶ ἑστέρος παντοτεινὰ
 Νὰ ζωγραφιέται γαλανὸς
 Ἦ τὰ μάτια σου τὰ γαλανά;
 Θέλεις νὰ ζῆς εὐτυχισμένη;
 Ἔλα, ἡ καρδιά μου σὲ προσμένει.

Θέλεις τοῦ ἡλίου ἡ ἀντηλιά
 Νὰ σὲ φωτίξῃ λαμπερῇ
 Καὶ ἔς τὰ χρυσὰ σου τὰ μαλλιά
 Χρυσὸ στεφάνι νὰ φορῇ;
 Θέλεις νὰ ζῆς εὐτυχισμένη;
 Ἔλα, ἡ καρδιά μου σὲ προσμένει.

Θέλεις ἐκεῖ ποῦ μοσχανθεῖ
 Λευκὸ κλωνάρι λεμονιάς
 Ν' ἀνοῦν τῆς ὄψις σου οἱ ἀνθοὶ
 Δίχως τὸ φόβο τῆς χιονιάς;
 Θέλεις νὰ ζῆς εὐτυχισμένη;
 Ἔλα, ἡ καρδιά μου σὲ προσμένει.

Θέλεις ἐκεῖ ποῦ τὰ πουλιὰ
 Λαλοῦν κρυμμένα ἔς τὸ κλαδί
 Μαζὶ μ' ἐκείνων τὴ λαλιά
 Τὸ στόμα σου νὰ κελადῇ;
 Θέλεις νὰ ζῆς εὐτυχισμένη;
 Ἔλα, ἡ καρδιά μου σὲ προσμένει.

10

Ὅταν γιὰ ὑστερῆ φορὰ
 Τὴν ὑστερῆ νυχτιά σὲ εἶδα
 Κ' ἔφυγες σὺ δίχως χαρὰ
 Κι' ἀπόμεινα δίχως ἐλπίδα,

Ἄχ! πρὶν ἔς τὸν ὕπνο τὸ γλυκὸ
 Γεῖρ' ἡ καρδιά μου ἡ πονεμένη,
 Μ' ἐξάφνισ' ὄνειρο κακό:
 Εἶδα πῶς ἦσαν πεθαμένη.

Μιὰ τέτοια μαύρη συμφορὰ
 Μοῦ πάγωσεν εὐθύς τὸ αἷμα,
 Κ' ἐξύπνησα μὲ τὴ χαρὰ
 Πῶς τὸνεῖρό μου ἦτον ψέμμα.

Μὰ ἔς τὴν καρδιά μου ὅπου πονεῖ
 Τὸ ψέμμα ἀλήθεια πάντα μένει:
 Γιὰ ὅλους εἶσαι ζωντανή,
 Μόνον γιὰ μένα πεθαμένη!...

Ἐν Λειψία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Δι' ἓν μόνον πρᾶγμα δὲν ἐπαινοῦνται οἱ νε-
 κροὶ, καὶ ἐν τούτοις αὐτὸ εἶνε ἡ αἰτία παντός
 πρὸς αὐτοὺς ἐπαίνου: διὰ τὸν θάνατόν των.

Ἄν αἱ γυναῖκες τόσον μεριμνῶσι περὶ τῆς
 ἰδίας καλλονῆς, πταίουσιν οἱ ἄνδρες, οἵτινες διὰ
 ταύτην ἰδίως τὰς ἀγαπῶσι.

Ἡ μητρικὴ ἀγάπη δίδει πολὺ καὶ λαμβάνει
 ἐλάχιστον, ἀλλὰ ζῆ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς κε-
 φαλαίων.

Οὐδὲν λαχεῖον μετρεῖ μεταξὺ τῶν κερδῶν
 αὐτοῦ τὴν εὐτυχίαν.

Ἡ εὐγλωττία εἶνε ἰππεὺς ἤρεμος ἐπιβαίνων
 ἵππου ὀρηκτικοῦ.

Οἱ τύρανοι σβύνουν τὰ φῶτα τῆς παιδείας,
 ὡς οἱ κλέπτει τοὺς φανούς τῶν ὕδων.

Εἰς τὰς μεγάλας κοινωνικὰς ἐπαναστάσεις
 οὐχὶ ὁ ὠκεανὸς τουτέστιν ὁ λαὸς εἶνε ὁ διεγει-
 ρων τὴν θύελλαν, ἀλλ' ὁ ἄνεμος τουτέστι τὸ ἐ-
 παναστατικὸν πνεῦμα.

Ἡ ἀναρχία δὲν ἀναβαίνει ποτὲ ἐκ τοῦ λαοῦ
 εἰς τοὺς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ κατέρχεται ἀπὸ
 ἐξουσίας ἀνοήτου πρὸς τὸν λαόν.